

MAPA SEVERNÍ OBLOHY – ZÁŘÍ 2010

1. 9. ve 23.00 SELČ
15. 9. ve 22.00 SELČ
30. 9. ve 21.00 SELČ

Platí na celém území ČR

PLANETY

Merkur – koncem měsíce na ranní obloze (-0,4 mag)
Venuše – po západu Slunce nízko nad Z obzorem (-4,3 mag)
Jupiter – pozorovatelný celou noc v souhv. Ryb (-2,9 mag)
Uran - pozorovatelný celou noc v souhv. Ryb (5,7 mag)
Neptun - pozorovatelný celou noc v souhv. Kozoroha (7,8 mag)
Planety Mars a Saturn nejsou v září 2010 pozorovatelné.

ZAJÍMAVOSTI NA OBLOZE

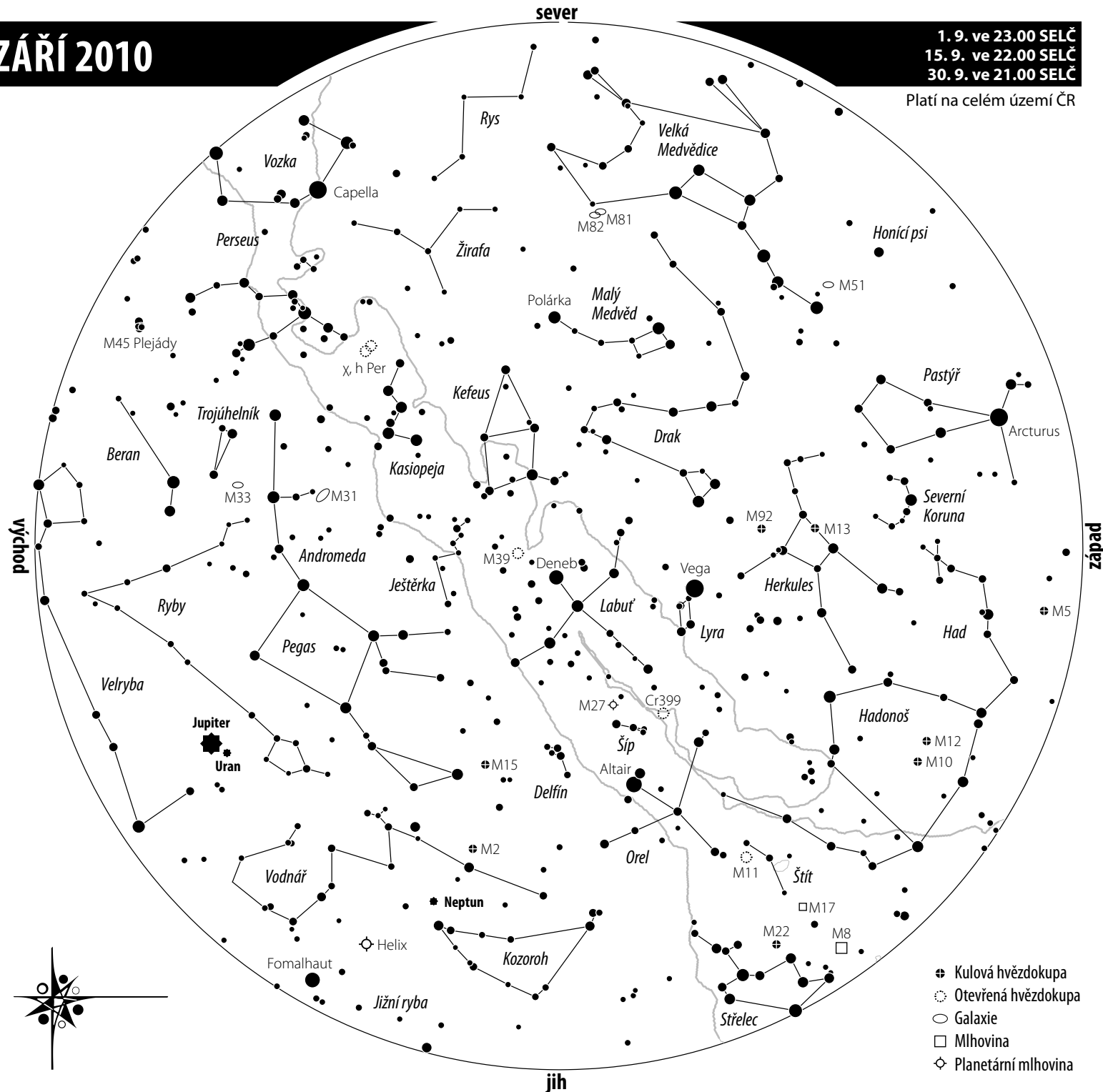
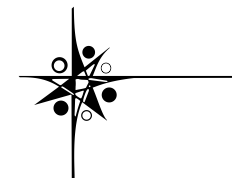
1. Měsíc v poslední čtvrti (17:22 UT)
8. Měsíc v perigeu (nejblíže Zemi – 357 190 km), nov nastává v 10.30 UT
15. Měsíc v první čtvrti (5:50 UT)
18. Jupiter 0,8° JJV od Uranu
19. Merkur v nejlepší západní elongaci letošního roku, 18° od Slunce
20. Jupiter nejblíže Zemi (3,954 AU)
21. Měsíc v apogeiu (nejdále od Země – 406 165 km)
21. Jupiter v opozici se Sluncem (11 UT)
21. Uran v opozici se Sluncem (17 UT)
23. Podzimní rovnodennost – začátek podzimu na severní polokouli (3:13 UT)
23. Měsíc v úplňku (9:17 UT)

Všechny časové údaje uvedeny ve Světovém čase (UT).

Středoevropský letní čas (SELČ) = UT+2 h

Aktuální mapky na následující měsíc naleznete volně ke stažení vždy na počátku měsíce na

www.udalosti.astronomy.cz

MAPA SEVERNÍ OBLOHY – VHODNÉ OBJEKTY PRO AMATÉRSKÁ POZOROVÁNÍ – ZÁŘÍ 2010

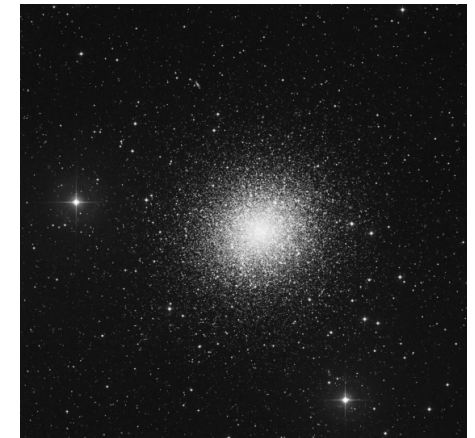
Na noční obloze můžeme pozorovat i bez drahého vybavení mnoho zajímavých objektů. První podmínkou je ale kvalitní tmavá obloha bez světelného znečištění, která se dnes bohužel vyskytuje již velmi vzácně. Na městské obloze spatříme pouze nejjasnější hvězdy a hodnotně pozorovat můžeme jenom Měsíc a planety. Pokud chceme nahlédnout do vzdálenějších končin naší galaxie či za její hranice, musíme se vydat daleko za město, do míst bez veřejného osvětlení a jiných rušivých zdrojů světla. Na opravdu tmavé obloze spatříme bez dalekohledu stovky hvězd, stříbrný pás Mléčné dráhy a mnoho objektů vzdáleného vesmíru. Skvělým pomocníkem pro první toulky po hvězdách nám může být triedr – binokulární dalekohled s relativně malým zvětšením a velkým zorným polem, který nám odhalí desítky zajímavých objektů.

Vhodné objekty pro pozorování triedrem či malým dalekohledem:

- M31 Galaxie v Andromedě, nejvzdálenější objekt viditelný na tmavé obloze pouhým okem (2,9 mil. l.y.), v triedru lze spatřit i její průvodce M32 a M110.
- M2 kulová hvězdokupa ve Vodnáři, triedrem viditelná jako mlhavá hvězda.
- M3 kulová hvězdokupa v Honících psech, na velmi tmavé obloze může být vidět i bez dalekohledu, triedrem se jeví jako mlhavá hvězda.
- M39 otevřená hvězdokupa v Labuti vzdálená 900 l.y.
- M13 nejjasnější a nejkrásnější kulová hvězdokupa na severní obloze, objevil ji E. Halley v roce 1714, vzdálenost 23 tis. l.y., pouhým okem se jeví jako slabá mlhavá hvězdička, v triedru velice výrazná mlhavá skvrna, v malém dalekohledu (7-8 cm) při větším zvětšení (100×) zrnitá. Její krása vynikne ve větších přístrojích, kdy se rozpadá na jednotlivé hvězdy.
- M92 kulová hvězdokupa v Herkulu, menší a slabší než M13
- M10 a M12 dvojice kulových hvězdokup v Hadonoši, společně se vejdou do zorného pole triedru
- M15 kulová hvězdokupa v Pegasu, v triedru mlhavá hvězda, vzdálenost 30 tis. l.y.
- M 8 otevřená hvězdokupa a mlhovina Laguna ve Střelci, v triedru jasná mlhavá skvrna rozdělená tmavým pásem
- M17 otevřená hvězdokupa s mlhovinou Omega ve Střelci, v silnějším triedru tvarem připomíná labuť
- χ, h Per dvojitá otevřená hvězdokupa v Perseovi, nádherný objekt pro triedr, který ukáže stovky hvězd, vzdálenost 7300 l.y.
- Cr399 asterismus v souhv. Lištičky, skupina hvězd připomínající v triedru ramínko na šaty.
- M33 spirální galaxie v Trojúhelníku, na velmi tmavé obloze viditelná pouhým okem, v triedru mlhavý obláček
- M27 planetární mlhovina Činka v Lištičce, v triedru výrazná mlhavá skvrnka, vzdálenost 975 l.y.
- M51 Vírová galaxie, první galaxie u níž byla objevena spirální struktura, v triedru mlhavá skvrna
- M81 a M82 dvojice jasných glaxií ve Velké Medvědici, při větším zvětšení v M81 zajímavé struktury

Galaxie M31 se dvěma průvodci.

Kulová hvězdokupa M13

Dvojitá otevřená hvězdokupa v Herkulu